

Sprawozdanie

Komisji podatkowej o wniosku posła Starowiejskiego i niżej wyszczególnionych petycyach w przedmiocie ulg w podatku gruntowym z powodu klęsk elementarnych.

Wysoki Sejmie!

Wydziały Rad powiatowych w Krośnie, Jasle i Gorlicach, Wydział okręgowego Towarzystwa rolniczego w Jasle i Komitet ck. Towarzystwa gospodarczo-rolniczego w Krakowie opisują w petycyach do l. 190 p. 124, 293 p. 212, 685 p. 524 i 780 p. 598 rozmiary klęski zrządzonej gospodarstwom rolniczym przez nieustające słoty w ciągu lata tegorocznego i domagają się zgodnie z wnioskiem posła Starowiejskiego wyjednania opustu w podatkach i powstrzymania ich ściągnięcia aż do czasu załatwienia ostatecznego wniesionych petycyj.

Nadto domaga się ck. Towarzystwo gospodarczo-rolnicze w Krakowie, aby w ustawie mającej być przedmiotem obrad w Radzie państwa oprócz klęsk obecnie do żądania opustu podatku gruntowego uprawniających, wszelkie inne klęski elementarne zostały uwzględnione.

Jest rzeczą powszechnie wiadomą, iż z chwilą rozpoczęcia sprzętu zboża tegorocznego nastąpiły uporczywe słoty i ulewy a trwając przez dwa miesiące spowodowały klęski w kraju naszym na ogromnych rozmiarach. Sprzęt zboża wszelkiego rodzaju stał się być wprost niemożliwym, — zboże i pasza zrosły i zczerniały lub zgniły zupełnie, o ile ich wystąpione z swych łożysk rzeki i potoki nie zabrały, — w wielu okolicach ziarna na zasiewy ozime sprowadzać było trzeba. Jednym słowem, cały spodziewany plon rolnika został zniszczonym i stał się pastwą żywiołu, co więcej, rozmiękła nad miarę ziemia nie dozwalała na uprawę pod zasiewy ozime, a skutkiem tego nietylko z klęską za rok bieżący lecz i na rok przyszły już dziś liczyć się trzeba.

Do szkód skutkiem utraty w ziarnie i paszy powstałej doliczyć jeszcze należy te straty, które musiały powstać z trudności w zbiorach, z kilkakrotnie powtarzanych i słotą udaremnionych robót około suszenia zamokniętego zboża i paszy, tudzież niezwykłej drogości robotnika, a które to straty przeważnie właścicieli większych posiadłości dotknęły, — doliczyć nadto wypadnie koszt utrzymania inwentarza aż do czasu zbiorów przyszłorocznych; — i zaprawdę bez wszelkiej przesady śmiało można powiedzieć, iż rozmiar i rodzaj klęski zrządzonej w tym roku przez słoty przewyższa klęski przez grad, wylew lub ogień powstałe, a to tembardziej, ileż wypadki ostatecznie odnoszą się zazwyczaj do pojedynczych miejscowości lub posiadłości, zaś klęska tegoroczna objęła znaczną część kraju a szczególnie powiaty na wstępie wspomniane i z powodu tego zarządzenie złym skutkiem, tym jest trudniejszym i kosztowniejszem.

Godząc się w zupełności z zapatrywaniami komitetu ck. Towarzystwa gospodarczo-roln. w Krakowie, iż podatek gruntowy w swem prawnem pojęciu zasadza się na dochodzie z ziemi, a więc gdzie dochodu niema, tam i opłata skarbowa miejsca mieć nie powinna, co już z ducha i brzmienia rozporządzenia guber. z d. 22. Września r. 1823. l. 20.991 i ogłoszonego dla okręgu krakowskiego rozporządzenia Ministerstwa skarb. z 25. Września 1851. l. 30.505, uprawniającego do żądania zwolnienia od podatku gruntowego na wypadek zniszczenia pożytku z gruntu przez wylewy wód, gradobicie lub nawałnicę, tudzież ogień, jasno się okazuje, — mniema komisya, iż z powodu zniszczenia pożytku z gruntu przez śloty tegoroczne, poszkodowani w miarę doznanej klęski na uwolnienie od podatku gruntowego zasługują,

iż z tegoż wychodząc założenia, każda klęska elementarna już z mocy ustawy do uchylenia podatku gruntowego uprawniaćby powinna i tym celem oprócz szkód przez wylewy, gradobicie, nawałnicę, ogień i owady zrzędzonych, tudzież szkód lasowych, wszelkie inne klęski elementarne jakoto: z powodu uporczywej śloty lub posuchy, tudzież mrozów w niezwyklej porze roku się wydarzających, w ustawie dotyczącej objętymi być powinny.

Na podstawie powyższych uwag wnosi Komisya

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm wzywa ck. Rząd, aby w ustawie mającej unormować warunki uprawniające do żądania opustu podatku gruntowego z powodu ubytku dochodu z gruntu, oprócz klęsk w obowiązujących obecnie ustawach przewidzianych, wszelkie inne klęski elementarne były uwzględnione.

2. Wzywa się ck. Rząd, aby zarządził ulgę w podatkach gruntowych dla poszkodowanych zrośnięciem zboża i paszy z powodu uporczywych ślot tegorocznych.

3. Odstępuje się petycyę Wydziałów Rad powiatowych w Jaśle, Krośnie, Gorlicach, Wydziału okręgowego Towarzystwa rolniczego w Jaśle i Komitetu ck. Towarzystwa gospodarczo-rolniczego w Krakowie, do uwzględnienia i zarządzenia ulg w podatku gruntowym w okolicach klęską dotkniętych tudzież powstrzymania ściągania podatków aż do stanowczego załatwienia wspomnianych petycyj.

Lwów dnia 16. Października 1882.

Przewodniczący:
Russocki.

Sprawozdawca:
Dr. *M. Fedorowicz.*